

2. Temadrøftelse om frit valg (2010-50734)

Med henblik på en temadrøftelse orienterer Sundheds- og Omsorgsforvaltningen om frit valg på ældreområdet.

INDSTILLING OG Beslutning

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller,

1. at Sundheds- og Omsorgsudvalget orienteres om og drøfter frit valg på ældreområdet.

Problemstilling

Frit valg har siden 2001 været et centralt element i regeringens moderniseringsprogram for den offentlige sektor. Moderniseringsprogrammet har således medført indførelsen af frit valg på en række velfærdsydelser, herunder på ældreområdet.

Formålet med indførelsen af frit valg er at sikre borgerne en større frihed i valget mellem forskellige udbydere af velfærdsydelser. Derudover antages det, at konkurrence om velfærdsydelser medfører en bedre sammenhæng mellem pris og kvalitet, samt sikrer en højere effektivitet i leveringen af velfærdsydelser.

Løsning

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil på udvalgsmødet den 15. april 2010 med henblik på en temadrøftelse give en mundtlig orientering om de væsentligste elementer i frit valg på ældreområdet.

Personlig pleje og praktisk bistand

Kommunen tilbyder borgerne en lang række valgmuligheder for praktisk og personlig bistand i hjemmet.

Borgerne kan vælge blandt flere leverandører af praktisk hjælp og personlig pleje. Alle leverandører, der lever op til kommunens kvalitets- og priskrav, kan opnå godkendelse som leverandør. Der er endvidere mulighed for, at borgerne selv kan udpege en hjælper, der godkendes af og indgår kontrakt med kommunen.

Borgerne har medindflydelse på de leverede ydelser. Alle leverandører skal tilbyde fleksibel hjemmehjælp. Det betyder, at borgeren inden for visse rammer kan bytte ydelser, hvis der er opgaver, borgeren vurderer som værende vigtigere at få løst end de ydelser, borgeren er visiteret til. Fra private leverandører er der også mulighed for at købe tilkøbsydelser (ekstra ydelser), der ligger ud over den visiterede ramme.

I forhold til madservice har kommunen en godkendelsesmodel for leverandører af madservice. I madserviceordningen for hjemmeboende er der en kommunal og en privat leverandør at vælge imellem.

Kommunen har afholdt udbud i forhold til en række specialiserede former for praktisk hjælp. Der har været holdt et nationalt udbud vedr. tøjvask- og indkøbsordning, og der er indgået kontrakt med to leverandører af hver ydelse, som borgerne kan vælge imellem.

I forbindelse med den nye turkøbsordning er der anvendt en særlig udbudsform, hvor der er indgået kontrakt med en hovedleverandør, og andre leverandører kan efterfølgende søge om godkendelse på samme kvalitets- og prisvilkår som hovedleverandøren. Første godkendelsesrunde for nye leverandører er 1. maj 2010.

Baggrunden for at forvaltningen har valgt at afholde udbud af ovenstående ydelser er, at det vurderes af forvaltningen, at private leverandører vil kunne løse opgaverne billigere end de kommunale leverandører.

Valg af plejebolig

Borgere, der visiteres til plejebolig, har frit valg af plejebolig i og uden for kommunens grænser. Kommunen har som en særlig service indført en 4 ugers garanti, der sikrer, at borgere kan tilbydes en plejebolig inden for 4 uger. Hvis borgeren vælger at benytte garantien, må borgeren acceptere at blive tildelt en plads, hvor kommunen har ledige plejeboliger.

Valg af hjælpemidler

En række personlige hjælpemidler er omfattet af frit valg, herunder bl.a. ortopædisk fodtøj, støttekorsetter, arm og benproteser mv. Når bevilling foreligger, kan borgeren selv vælge leverandør.

Nogle hjælpemidler betegnes forbrugsgoder og er hjælpemidler, der kan købes i almindelig handel eksempelvis visse husholdningsredskaber og el-scootere.

Det kan oplyses, at ikke alle hjælpemidler er omfattet af frit valg. Det gælder bl.a. for visse typer af tekniske hjælpemidler og hjælp til boligindretning.

Det kan yderligere oplyses, at regeringen har fremsat lovforslag L114 om øget frit valg af hjælpemiddelområdet, der bl.a. har til hensigt at udvide borgernes frie valg af hjælpemidler til alle typer hjælpemidler. Såfremt lovforslaget vedtages, forventes det at træde i kraft den 1. oktober 2010.

Borgernes brug af frit valgordninger

På områder inden for praktisk og personlig hjælp, hvor borgerne har et valg mellem en kommunal- og privatleverandør, vælger over 75 pct. af borgeren den kommunale leverandør. Der gælder bl.a. inden for personlig pleje og praktisk hjælp samt madservice. Inden for tøjvask-, indkøbs- og turkøbsordning kan der alene vælges mellem private leverandører.

I forhold til valg af plejebolig er det en mindre gruppe på ca. 12 pct. af borgerne fra Københavns Kommune, der vælger en plejebolig uden for kommunens grænser. Hovedparten af borgeren ønsker at gøre brug af tilbud om plejebolig inden for kommunens grænser.

Der foreligger ikke data, der overordnet beskriver omfanget af frit valg på hjælpemiddelområdet.

Frit valgsordningens økonomi

Der er administrative omkostninger ved frit valg modellerne bl.a. til udfærdigelse af godkendelsesmaterialer, afholdelse af udbud, kontraktindgåelse og kontraktopfølgning mv.

For en mere detaljeret beskrivelse af frit valg området henvises til bilag 1.

Økonomi

Indstillingen har ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

-

Hanne Baastrup

/Flemming Reuter

bilag

[Bilag 1. Notat vedr. frit valg på ældreområdet](#)

Sundheds- og Omsorgsudvalgets beslutning den 15.04.2010

Indstillingen blev godkendt.

